

Broj:
Sarajevo, 15.6.2017.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Šefika Džaferovića, predsjedavajućeg

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIFILJENIC: 15-06-2017

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	02-1-	1503	17

Predmet: Prijedlog zakona o dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

Na osnovu čl. 104. i 105. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15), kao ovlašteni predlagač, dostavljam **Prijedlog zakona o dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine**, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Predlažem da se Prijedlog zakona razmatra po redovnom zakonodavnom postupku.

U prilogu Vam dostavljam tekst Prijedloga zakona na bosanskom jeziku s obrazloženjem, te elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Poslanik SDP-a BiH

dr. Denis Bećirović

Prijedlog

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj __. __. 2017. godine, i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2017. godine, usvojila je

**ZAKON O DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 32/07, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 40/15) iz člana 172. dodaju se čl. 172a., 172b. i 172c., koji glase:

Član 172a.

„(Javno odobravanje, poricanje, teško umanjeње zločina)

(1) Ko javno poriče, odobrava ili opravdava zločin genocida, holokausta, zločin protiv čovječnosti, ratni zločin protiv civilnog stanovništva utvrđen pred međunarodnim ili domaćim sudom, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do tri godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava (1) ovog člana počini u svojstvu službenog ili odgovornog lica u institucijama Bosne i Hercegovine kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od deset mjeseci do tri godine.

Član 172b.

(Distribuiranje materijala s ciljem poricanja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja zločina)

(1) Ko distribuirati ili na drugi način učini dostupnim javnosti, putem kompjuterskih, medijskih, elektronskih ili drugih sistema, materijal koji javno poriče, minimizira, opravdava ili odobrava holokaust, zločin genocida ili zločin protiv čovječnosti, utvrđen pred domaćim ili međunarodnim sudom, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do tri godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava (1) ovog člana počini u svojstvu službenog ili odgovornog lica u institucijama Bosne i Hercegovine kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od deset mjeseci do tri godine.

Član 172c.

(Negiranje presuda)

(1) Ko negira presude Međunarodnog suda pravde, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Suda Bosne i Hercegovine kaznit će se kaznom zatvora u trajanju do tri godine.

(2) Ko krivično djelo iz stava (1) ovog člana počini u svojstvu službenog ili odgovornog lica u institucijama Bosne i Hercegovine kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do tri godine.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine nalazi se u članu IV.4.a), prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za „*donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine Bosne i Hercegovine po ovom ustavu*“, kao i u činjenici da se radi o dopuni već postojećeg zakona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj prijedlog zakona kao krivična djela predviđa „Javno odobravanje, poricanje, teško umanjenje zločina“, „Distribuiranje materijala s ciljem poricanja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja zločina“, te „Negiranje presuda“, s predviđenom kaznom zatvora u trajanju do tri godine.

Poricanje genocida u literaturi se označava kao „posljednja faza u izvršenju jednog genocida“. Poricatelji genocida imaju za cilj da zadaju posljednji udarac svojim žrtvama – da negiraju, minimiziraju, trivijaliziraju, odobravaju ili opravdavaju zločin i na taj način liše žrtve makar i posthumne istine. Suočene s ovom pojavom brojne zemlje opredijelile su se da poricanje genocida proglaše krivičnim djelom.

Trenutno čak 11 zemalja Evropske unije (Austrija, Belgija, Češka Republika, Francuska, Njemačka, Italija, Litvanija, Poljska, Rumunija, Slovačka i Švicarska) propisuju negiranje holokausta i drugih vidova genocida ili zločina protiv čovječnosti kao krivično djelo. Evropska unija je, također, preduzela korake prema inkriminaciji poricanja genocida. Prvo je zajedničkom akcijom 98/443/JHA bilo predviđeno da rasističko i ksenofobično ponašanje treba da predstavlja krivično djelo u svim zemljama članicama. Zatim je 2001. izrađen Prijedlog okvirne odluke o borbi protiv rasizma i ksenofobije. U ovom dokumentu u ponašanje koje se smatra rasističkim i ksenofobičnim uključuje se: „javno podržavanje genocida ili zločina protiv čovječnosti kako su oni definirani u Statutu Međunarodnog krivičnog suda“. Ovaj prijedlog usvojio je Evropski parlament 23.5.2002.

Imajući u vidu presude Međunarodnog suda pravde, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Suda Bosne i Hercegovine, kao i praksu zemalja Evropske unije i drugih demokratskih država svijeta, usvajanje ovog zakona predstavlja obavezu države Bosne i Hercegovine.

III. PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG ZAKONA

Poštivanje i osiguravanje, kako je propisano članom II. Ustava BiH, najvišeg nivoa međunarodno priznatih ljudskih prava.

Ratificiranjem međunarodnih dokumenata iz različitih oblasti, Bosna i Hercegovina je preuzela obavezu uspostavljanja i održavanja standarda zaštite žrtava, tekovina antifašizma i prihvatanja evropskog sistema vrijednosti. Međuvjerska, međuetnička i međurasna tolerancija, historijska istina i zaštita osnovnih ljudskih prava i sloboda, s ciljem

neponavljanja društveno negativnih i destabilizirajućih ponašanja su osnovni principi na kojima je zasnovan ovaj prijedlog zakona.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA NEOPHODNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

**Odredbe koje se mijenjaju ili dopunjavaju
(preuzeto iz neslužbenog prečišćenog teksta)**

***Prijedlog zakona o dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine dodaje tri nova člana iz člana 172.**

XVII - GLAVA SEDAMNAESTA - KRIVIČNA DJELA PROTIV ČOVJEČNOSTI I VRLJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM

Genocid

Član 171.

Ko u cilju da potpuno ili djelimično istrijebi nacionalnu, etničku, rasnu ili vjersku skupinu ljudi naredi učinjenje ili učini koje od ovih djela:

- a) ubijanje pripadnika skupine ljudi;
- b) nanošenje teške tjelesne ozljede ili duševne povrede pripadnicima skupine ljudi; c) smišljeno nametanje skupini ljudi ili zajednici takvih životnih uvjeta koji bi mogli posljeditovati njenim potpunim ili djelomičnim istrebljenjem;
- d) uvođenje mjera kojima je cilj sprječavanje rađanja unutar skupine ljudi;
- e) prisilno preseljenje djece iz te u drugu skupinu ljudi, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Zločini protiv čovječnosti*

Član 172.

(1) Ko, kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, znajući za takav napad, učini koje od ovih djela:

- a) lišenje druge osobe života (ubistvo);
- b) istrebljenje;
- c) odvođenje u ropstvo,
- d) deportacija ili prisilno preseljenje stanovništva;
- e) zatvaranje ili drugo teško oduzimanje fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava;
- f) mučenje;
- g) prisiljavanje druge osobe, na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), seksualno ropstvo, prisilnu prostituciju, prisilnu trudnoću, prisilnu sterilizaciju ili bilo koji drugi oblik teškog seksualnog nasilja;

h) progon bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu, u vezi s bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava ovog člana, bilo kojim krivičnim djelom propisanim u ovom zakonom ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine;

i) prisilni nestanak osoba;

j) zločin aparthejda;

k) druga nečovječna djela slične prirode, učinjena u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) U smislu stava 1. ovog člana sljedeći pojmovi imaju ovo značenje:

a) Napad usmjeren bilo protiv kojeg civilnog stanovništva jest ponašanje koje uključuje višestruko činjenje djela iz stava 1. ovog člana bilo protiv kojeg civilnog stanovništva na osnovi ili u cilju državne politike ili politike neke organizacije da se učini takav napad.

b) Istrebljenje uključuje namjerno nametanje takvih životnih uvjeta, a posebno uskraćivanje pristupa hrani i lijekovima, koji mogu posljediti uništenjem dijela stanovništva.

c) Odvođenje u ropstvo jest vršenje nad osobom bilo kojeg ili svih ovlašćenja inače vezanih za pravo svojine, uključujući vršenje takvog ovlašćenja pri trgovanju ljudima, posebno ženama i djecom.

d) Deportacija ili prisilno preseljenje stanovništva jest prisilno iseljenje osoba s teritorije na kojoj su zakonito prisutne protjerivanjem ili drugim mjerama prisile, bez osnova dopuštenih po međunarodnom pravu.

e) Mučenje jest namjerno nanošenje snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje osobi zadržanoj od strane počinioca ili pod nadzorom počinioca, izuzimajući bol ili patnju koja je posljedica isključivo izvršenja zakonitih sankcija.

f) Prisilna trudnoća jest nezakonito zatočeništvo žene kojoj je prisilno prouzrokovana trudnoća, s namjerom da se utiče na etnički sastav bilo kojeg stanovništva ili da se učine druge teške povrede međunarodnog prava.

g) Progon jest namjerno i teško, međunarodnom pravu suprotno uskraćivanje osnovnih prava, zbog pripadnosti skupini ljudi ili zajednici.

h) Prisilni nestanak osoba jest hapšenje, pritvaranje ili otimanje osoba, od strane ili s dopuštanjem, podrškom ili pristankom države ili političke organizacije, uz odbijanje da se prizna takvo lišenje slobode ili da se pruži informacija o sudbini ili o mjestu gdje se nalaze takve osobe, s namjerom da se uklone od zaštite zakona na duže vrijeme.

i) Zločin aparthejda su nečovječne radnje slične prirode radnjama iz stava 1. ovog člana, učinjene u kontekstu institucionaliziranog režima sistematskog potlačivanja i dominacije jedne rasne skupine nad bilo kojom drugom rasnom skupinom ili skupinama ljudi, učinjene s namjerom održavanja takvog režima.

*

Ratni zločin protiv civilnog stanovništva

Član 173.

(1) Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

a) napad na civilno stanovništvo, naselje, pojedine civilne osobe ili osobe onesposobljene za borbu, a taj je napad posljedovao smrću, teškom tjelesnom ozljedom ili teškim narušenjem zdravlja ljudi;

b) napad bez izbora cilja kojim se pozljeđuje civilno stanovništvo;

c) ubijanja, namjerno nanošenje osobi snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje (mučenje), nečovječno postupanje, biološke, medicinske ili druge znanstvene eksperimente, uzimanje tkiva ili organa radi transplantacije, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja;

d) raseljenje, preseljenje ili prisilno odnarodnjenje ili prevođenje na drugu vjeru;

e) prisiljavanje druge osobe na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), prisiljavanje na prostituciju, primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protupravno odvođenje u koncentracione logore i druga protuzakonita zatvaranja, oduzimanje prava na pravično i nepristrano suđenje, prisiljavanje na službu u neprijateljskim oružanim snagama ili u neprijateljskoj obavještajnoj službi ili upravi;

f) prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjivanje stanovništva, konfiskaciju imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protupravno, samovoljno i vojnim potrebama neopravdano uništavanje ili prisvajanje imovine u velikim razmjerama, uzimanje nezakonite i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaće novčane jedinice ili protuzakonito izdavanje novca, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kaznit će se ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

a) napad na objekte posebno zaštićene međunarodnim pravom ili općeopasne objekte i postrojenja kao što su brane, nasipi i nuklearne elektrane;

b) napad bez izbora cilja na civilne objekte koji su pod posebnom zaštitom međunarodnog prava, nebranjena mjesta i demilitarizovane zone;

c) dugotrajno oštećenje prirodnog okoliša velikih srazmjera, koje može da šteti zdravlju ili opstanku stanovništva.

(3) Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, kao okupator naredi ili učini preseljenje dijelova civilnog stanovništva svoje pripadnosti na okupiranu teritoriju, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

